

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Juhászné dr. Budai Ildikó ügyvéd által képviselt felperesnek a Tóthné dr. Rakó Erzsébet főosztályvezető jogtanácsos által képviselt Közép-magyarországi Regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság (1087 Budapest, Fiumei út 19/A.) alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 2007. november 20. napján meghozott 32.M.1877/2006/20. számú jogerős ítélete ellen a felperes részéről 21. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott helyen és napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 32.M.1877/2006/20. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperes részére az alperes 2003. március 1. napjától 39 év szolgálati idő és 13.668.- forint átlagkereset alapulvételeivel, az 1962. évi 5. törvényerejű rendelettel kihirdetett magyar-román szociálpolitikai egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) alapján 75.171.- forint öregségi nyugellátást állapított meg.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes igazgatója 2006. január 16-án kibocsátott F.:3118/2003. (37-05653/2002/43.) számú határozatával az I. fokú határozatot megváltoztatta, és a figyelembe vehető szolgálati időt 40 év 9 napban, míg a nyugdíj összegét 72.960.- forintban állapította meg. Indokolása szerint az Egyezmény értelmében azon állampolgár esetében, aki az egyik szerződő fél területéről a másikéra költözik át, és az átköltözés után nem dolgozik tovább, a nyugellátás összegét a megfelelő képzettséggel rendelkező és a nyugellátás megállapításának időpontjában a fogadó állam hasonló tevékenységet folytató dolgozója szakmai átlagkeresete alapján kell kiszámítani. Az I. fokú határozatban az igénylő közgazdász végzettsége, és nem pedig utolsó munkaköre lett figyelembe véve. Az igénylő utolsó munkaköre Romániában lector volt, amely Magyarországon egyetemi adjunktusnak felel meg. A szolgálati idő tekintetében a felperes részére az

1954. július 1-től 1954. augusztus 31-ig terjedő tartam tanulmányi időként, így további szolgálati időként is, elismerhető.

A felperes keresetében a II. fokú alperesi határozat módosítását, másodlagosan pedig annak hatályon kívül helyezését és az I. fokú határozat hatályában fenntartását kérte.

A munkaügyi bíróság jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a bíróság megkereste a Szociális és Munkaügyi Minisztérium Munkaügyi Kapcsolatok és Bérpolitikai Főosztályát - mint a Foglalkoztatási Hivatal jogutódját - tekintettel arra, hogy a felperes személyesen eljárva azt a tájékoztatást kapta, hogy az adjunktusi munkakört ellátó személyek átlagkeresete eltér a közölt összegtől. A Főosztály tájékoztatása szerint az egyetemi adjunktusokra önálló adat nem közölhető, átlagkeresetük csak a tanársegédekével közösen vehető figyelembe, mivel a kérdéses időben érvényben volt a foglalkozások egységes osztályozási rendszere (FEOR), amely rendszer mindkét foglalkozáshoz azonos FEOR számot rendelt, így a két munkakör az átlagkereset számítás szempontjából nem volt elválasztható. Tekintettel arra, hogy a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) végrehajtásáról szóló 168/1997. (X.6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: TnyR.), és az Egyezmény végrehajtására kiadott 8/1962. (VII.7.) MüM rendelet (a továbbiakban: R.) értelmében ha a szociálpolitikai egyezmény szakmai átlagkereset figyelembevételét írja elő, akkor ennek összegét a Foglalkoztatási Hivatal által közölt kereset országos átlaga alapján kell meghatározni, nem tekinthető jogszabálysértőnek az alperes igazgatójának határozata.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben az ítélet hatályon kívül helyezését, és kereseti kérelmének helyt adó ítélet meghozatalát kérte. Álláspontja szerint a munkaügyi bíróság nem tett eleget a tényállás teljes körű felderítésére vonatkozó kötelezettségének, illetve a feltárt tényállásból megalapozatlan következtetést vont le, továbbá nem vette figyelembe a felperes által közölt új bizonyítékot ítéletének meghozatala során. Előadta, hogy a bíróság nem tett eleget a Pp. 3. §-ának /3/ bekezdésében foglalt kioktatási kötelezettségének, valamint olyan okirati bizonyítékot fogadott el az alperestől, amelynek megismeréséből a felperest kizárta, amellyel megsértette a Pp. 3. §-ának /6/ bekezdésében foglaltakat. Sérelmezte továbbá, hogy a munkaügyi bíróság olyan körülményeket emelt ki, amelyek kizárólag az alperesnek kedveznek, a felperesi előadást, és általa csatolt okiratokat szinte teljes mértékben figyelmen kívül hagyta. Mindezekkel megsértette a Pp. 206. §-ának /1/ bekezdésében foglaltakat.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában fenntartására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának /1/ bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Pp. 3. §-ának /3/ bekezdése alapján a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a feleket terheli. A bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkészített voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli. A bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.

A Pp. 3. §-ának /6/ bekezdése szerint a bíróság köteles gondoskodni arról, hogy a felek minden, az eljárás során előterjesztett kérelmet, jognyilatkozatot, valamint a bírósághoz benyújtott okiratot megismerhessenek és azokra - törvényben előírt időn belül - nyilatkozathassanak.

A peres ügyben keletkezett iratok alapján nem osztotta a Legfelsőbb Bíróság a felperes felülvizsgálati kérelmében kifejtett azon álláspontját, hogy a munkaügyi bíróság a feleket nem látta el a bizonyításra vonatkozó tájékoztatással. A per első tárgyalására szóló idézés jelen eljárásban is tartalmazott arra vonatkozó figyelmeztetést, hogy a felek kötelesek valamennyi rendelkezésükre álló bizonyítékot megfelelő időben előterjeszteni, illetve ennek késedelmes teljesítése vagy elmaradása esetére az idéző végzés tájékoztatott az esetleges következményekről, emellett a per további tárgyalásain készült jegyzőkönyvek tanúsága szerint a bíróság a feleket kifejezetten felhívta a Pp. 3. §-ának /3/ bekezdésében, valamint 8. §-ában foglaltakra.

Tévedett továbbá a felperes abban is, hogy a munkaügyi bíróság olyan bizonyítékot fogadott el az alperestől, amelynek megismeréséből a felperest kizárta. A felperes által említett tárgyalási jegyzőkönyvből egyértelműen kitűnik, hogy az alperes egy Legfelsőbb Bírósági eseti döntésre hivatkozott, amely a magyar jogrendszer sajátosságaiból adódóan bizonyítéknak nem tekinthető, figyelemmel arra is, hogy hazánk jogrendje nem precedensjogi alapon áll, hanem mindenkor a vonatkozó jogszabályok határozzák meg a bíróságok ítélkezési gyakorlatát.

A fentiekén túl a felperes felülvizsgálati kérelmében a bizonyítékok Pp. 206. §-ának /1/ bekezdése szerinti szabad mérlegelését támadta.

A Legfelsőbb Bíróság rámutat arra, hogy a Pp. 270. §-ának /2/ bekezdése értelmében a Legfelsőbb Bíróságtól jogszabálysértésre alapítottan lehet a jogerős ítélet felülvizsgálatát kérni. Anyagi és eljárási szabályok megsértése egyaránt alapot adhat a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére, ha azonban olyan eljárási szabálysértés nem történt, amely az ügy elbírálására lényeges kihatással volt, a megtámadott határozatot hatályában fenn kell tartani. Ha tehát a bírósági ítélet tényállása iratellenesen került megállapításra, okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó módon történt a bizonyítékok mérlegelése, akkor az eljárási szabálysértés megállapítható. Nem állapítható meg ugyanakkor jogszabálysértés, ha a felülvizsgálati kérelem - mint a perbeli esetben is - a bizonyítékok szabad mérlegelését támadja.

A Legfelsőbb Bíróság jelen ügyben olyan eljárási szabálysértést nem észlelt, amely a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését indokolná. A munkaügyi bíróság a bizonyítékok okszerű, helyes mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy a felperes részére a II. fokú határozatban megállapított összegű öregségi nyugdíj jár.

Rámutat e körben a Legfelsőbb Bíróság, hogy a társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata során a munkaügyi bíróság kötve van a jogszabályi rendelkezésekhez, és az alperes határozatának törvényességét a hatályos jogszabályok alapján köteles megvizsgálni. A felperes a per során egy, számára kedvező kereseti adatokat közlő egyetem megkeresésére hivatkozott, azonban a TnyR. egyértelmű utasítása alapján ilyen esetekben a nyugdíjigénylő átlagkeresetét a nyugdíjazását megelőzően betöltött munkakörében, illetőleg ahhoz hasonló munkakörben a nyugellátás megállapításának időpontja szerinti - a Foglalkoztatási Hivatal által közölt - kereset országos átlaga alapján kell meghatározni (TnyR. 15. §-ának /2/ bekezdése). Az alperes és a munkaügyi bíróság tehát kötve van a Szociális és Munkaügyi Minisztérium Munkaügyi Kapcsolatok és Bérpolitikai Főosztályának - mint a Foglalkoztatási Hivatal jogutódjának - tájékoztatásához, és a bíróság contra legem nem gyakorolhat méltányosságot, még akkor sem, ha ez a felperes részére kedvezőbb döntést eredményezne.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében perköltség igényéről lemondott, ezért a Pp. 78. §-ának /2/ bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárási perköltség felől rendelkezni nem kellett.

Az eljárás a Tny. 81. §-a alapján tárgyi illetékmentes, ezért az illeték viseléséről rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2009. március 4.

***Dr. Kozma György s.k. tanácselnök, Dr. Kárpáti Zoltán s.k. előadó
bíró, Dr. Fekete Ildikó s.k. bíró***

A kiadmány hitelével:

bírósági írnok